

Pr. 308/11.10.17
e7

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/A.6197 din 26.10 2017
La nr. 308 din 11 octombrie 2017

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (competența instanțelor de judecată)

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

Ex.: Oxana Vameș, Tel.: (022) 257-375

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1985
"dt"	10 2017
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4507 din 26.10.2017

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod electoral, Legea nr.489/1999; Legea nr.1024/2000; Legea nr.1129/2000; CPC; Legea nr.371/2006; Legea nr.249/2007; Legea nr.261/2008; Legea nr.50/2008; Legea nr.183/2012)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect.

Suplimentar, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.8 lit.a) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Nota informativă nu stabilește un scop bine definit al elaborării și promovării proiectului propus. Însă, analiza prevederilor proiectului denotă faptul că finalitatea scontată este ajustarea cadrului legal în vigoare la modificările și completările Codului de procedură civilă, operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012 care stabilesc competența instanțelor de judecată și modul de atac al actelor de dispoziție judecătorești.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele cetățeanului de a-și realiza în mod efectiv dreptul de acces la justiție și de a beneficia de un cadru juridic perfecționat care exclude posibilitatea restituirii cererilor de chemare în judecată din motive legate de competența instanțelor de judecată, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

În nota informativă, autorul a evidențiat condițiile ce au impus elaborarea proiectului, principalele prevederi și finalitățile urmărite prin implementarea reglementărilor proiectului referitoare la domeniul reglementat. Astfel, conform notei informative: „Prin Legea nr. 155 din 5 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 185/622 din 31 august 2012, au fost operate mai multe modificări și completări la Codului de procedură civilă al Republicii Moldova. Deoarece modificările și completările aduse Codului de procedură civilă au schimbat esențial normele care stabilesc competența instanțelor de judecată și modul de atac al actelor de dispoziție judecătorești, legislatorul, la art.II alin.(9) din lege, a prevăzut ca Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării ei, să prezinte Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

Până în prezent, mai multe legi continuă să conțină reglementari referitoare la competența instanțelor judecătorești și modul de atac al hotărârilor, diferite de cele prevăzute în Codul de procedură civilă prin Legea nr.155 din 05.07.2012.

Drept rezultat, sunt frecvente cazurile când justițiabilii adresează cereri de chemare în judecată potrivit prevederilor de competență cuprinse în legi care sunt în contradicție cu Codul de procedură civilă, iar Curtea Supremă de Justiție și curțile de apel le restituie din motiv că nu sunt competente să le judece. Prin urmare, urmează a fi modificată și completată legislația în vigoare.”.

Argumentele prezentate de autor în nota informativă sunt suficiente și respectă în totalitate rigorile stipulate la art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări ce se referă la activitatea agenților publici și a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un grup de deputanți în Parlament în scopul ajustării cadrului legal în vigoare la modificările și completările Codului de procedură civilă, operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012 care stabilesc competența instanțelor de judecată și modul de atac al actelor de dispoziție judecătorești.

Prevederile proiectului promovează interesele cetățeanului de a-și realiza în mod efectiv dreptul de acces la justiție și de a beneficia de un cadru juridic perfecționat care exclude posibilitatea restituirii cererilor de chemare în judecată din motive legate de competența instanțelor de judecată, ceea ce este conform interesului public.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia.

Proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

26.10.2017

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Oxana VAMEȘ, Șef secție

